

Satser på unge forskere:

Forsker på intra-oral injeksjonsfobi

Kan kognitiv adferdsterapi hjelpe barn og unge med intra-oral injeksjonsfobi? Hvor mange barn og unge i Hordaland har angst for tannlegesprøyten? Stipendiat og tannlege Karin G. Berge (30) skal finne svar på spørsmålene.

Hun arbeider ved senter for odontofobi i Tannhelsetjenestens kompetansesenter vest, avdeling Hordaland i Bergen. I sin forskning er hun også tilknyttet Institutt for klinisk odontologi ved Universitetet i Bergen. Både kompetansesenteret og universitetet satser på unge forskere.

– Jeg har stor tro på at kognitiv adferdsterapi kan hjelpe barn og unge med intra-oral injeksjonsfobi. Blant voksne er det dokumentert effekt av denne behandlingsmetoden i denne pasientgruppen. Men forskning på kognitiv adferdsterapi for barn og unge med intra-oral injeksjonsfobi er nytt. Derfor blir det spennende å se hva resultatet av studien blir. Jeg håper, og tror, at studien kan dokumentere effekt, sier hun.

Hennes studie er hovedsakelig delt i to. Det ene er å finne ut hvor utbredt problemet med frykt for sprøyte i munn er. Det andre er en randomisert og kontrollert behandlingsstudie for barn og unge som lider av intra-oral injeksjonsfobi.

Spørreundersøkelsen

Hun skal reise til grunnskoler i Hordaland og levere spørreskjemaer til barn og unge i alderen 10 til 16 år. Spørreskjemaet omhandler barn og unges forhold til tannlegebehandling og bedøvelse. Hun kartlegger eventuelle sammenhenger mellom frykt for bedøvelsessprøyte og frykt eller unngåelse av tannbehandling. Hun kartlegger også eventuelle sammenhenger mellom

Tannlege Karin G. Berge synes det er svært interessant å arbeide med forskning.

frykt for bedøvelsessprøyte og frykt for eksponering av blod/skader (BII-fobi).

Behandlingen

60 pasienter i alderen 10 til 16 år skal inkluderes i behandlingsstudien. De fleste blir henvist fra tannlegen sin, men enkelte også fra lege eller helse-søstre. Angstbehandlingen skal utføres av tannleger med spesiell kompetanse. Hver enkelt pasient diagnostiseres først av psykolog. Deretter kommer pasienten til tannlege. Pasientene trekkes ut til enten behandling hos tannlege påfølgende uke (testgruppe), eller settes på venteliste (kontrollgruppe) i fem uker, før de mottar behandling.

– Vi jobber med restrukturering av tanker, adferd og holdninger, i kombinasjon med eksponering. Vi forsøker å plukke opp katastrofetankene til pasienten, og rekonstruere tankene og eksponere dem for sprøyte gradvis, slik at pasienten kan greie å gjennomføre nødvendig tannbehandling, sier hun.

Etter fem sesjoner hos tannlege skal pasienten tilbake til psykolog for en

samtale, og tilbakeføres deretter til henvisende tannlege. Pasienten skal også tilbake for ett års oppfølging ved SFO.

Odontofobi og psykologi

Karin G. Berge ble ferdig utdannet tannlege i 2009. Hun har arbeidet mest i offentlig tannhelse, noe i privat klinikk. Høsten 2012 fikk hun jobb ved senter for odontofobi. Nå er hun stipendiat på hel tid. Hun jobber tett sammen med psykologer i dette prosjektet.

– Jeg synes psykologi er et kjempe-spennende fag. Nå får jeg muligheten til å kombinere elementer fra psykologien med tannlegeriet. Det er en annerledes måte å jobbe med tannlegefaget på.

Karin G. Berge har varierte arbeidsdager som stipendiat. Noen dager arbeider hun med pasientene. Andre dager er hun ute på skoler med spørreskjemaer. En del jobbing på kontor blir det også i et slikt prosjekt.

– Som stipendiat lærer du å forske. Skal du bli forsker?

– Jeg synes det er veldig kjekt å få muligheten til å fordype meg i et tema som er så interessant. Senter for odontofobi legger veldig godt til rette for prosjektet. Og så er det utrolig kjekt å se, når kognitiv adferdsterapi virker for pasienter med intra-oral injeksjonsfobi, sier hun.

Dokumentasjon på hvor god virkningen er, kommer om et par år, når prosjektet er ferdig. Så vil det senere vise seg om tannlege Karin G. Berge kommer til å jobbe mer med forskning.

Satser på unge forskere

– Vi er i ferd med å bygge opp en forskningsavdeling. Hittil har vi tre forskere og to stipendiater. I tillegg er andre ansatte involvert i forskningen, sier Ellen Berggreen som er leder for Tannhelsetjenestens kompetansesenter vest, avdeling Hordaland.

– Forutsetningen for å bygge opp et bærekraftig forskningsmiljø, er å satse på yngre krefter, de som har fremtiden foran seg. Når vi ansetter de som vil ta doktorgrad – phd – ser vi på alderen til søkerne, fordi disse forskerne skal være aktive i mange år fremover.

Et forsknings- og utdanningsfond blir også etablert for å rekruttere forskere.

Tannhelsetjenestens Kompetansesenter vest, avdeling Hordaland har klinikk i nybygget til Institutt for klinisk odontologi i Bergen. Forskerne og administrasjonen arbeider for det meste i det nyoppusset nabobygg. Samarbeidet mellom kompetansesenteret og Universitetet i Bergen er tett.

*Tekst og foto:
Harald Vingelsgaard*